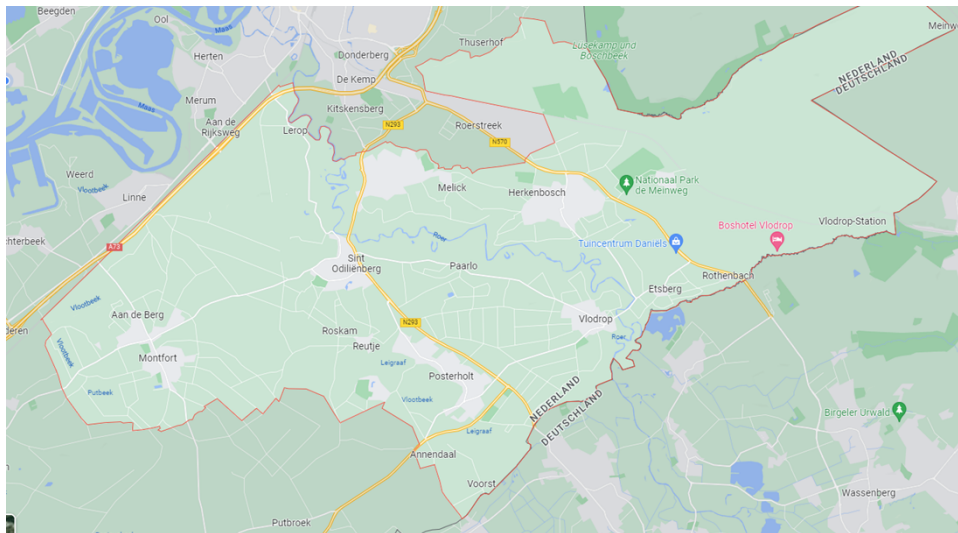

Zonnepanelenproject Particulieren daken gemeente Roerdalen

Vastgesteld door de gemeenteraad op ...

Inhoudsopgave

1. Algemeen	3
1.1 Wie kan deelnemen aan dit zonnepanelenproject?	4
1.2 Voordelen	4
2. Ambitie.....	6
2.1 Doelstellingen	6
2.2 Kostenvoordeel deelnemer	7
2.3 Circulariteit	9
3. Financiën	9
3.1 Algemeen	9
3.2 Financieel risico gemeente	10
3.3 Rentepercentage deelnemer	10
3.4 Interne kosten gemeente	11
3.5 Het te verwachten financieringsvolume	11
4. Projectorganisatie.....	12
4.1 Projectgroep en Stuurgroep	12
4.2 Planning en betrokkenheid van de projectgroep	13
4.3 Capaciteitsbezetting organisatie.....	14
5. Inkoop	14
6. Communicatie	15
7. Administratieve Eenheid	16
8. Risico's	16
9. Processchema	17
10. Bijlagen	17

1. Algemeen

Gemeente Roerdalen is gestart met een haalbaarheidsonderzoek (hierna: project) uit te voeren naar de mogelijkheid om eigenaren van koopwoningen te faciliteren bij de installatie van zonnepanelen op hun woningen.

Er is behoefte om dit uit te zoeken, omdat de energieopwekking die we met zon op dak realiseren, niet op land gerealiseerd hoeft te worden. De omvang van dit project staat ongeveer gelijk aan het realiseren van 1 hectare zon op land, dat we in mindering kunnen brengen op de hectares zon die op land gerealiseerd moeten worden.

Met dit project willen we als betrouwbare partner onze inwoners tegemoetkomen in de behoefte om ontzorgd te worden en te verduurzamen. We bieden hen:

- Begeleiding in de aanschaf van zonnepanelen
- Service en onderhoud gedurende een periode van 15 jaar
- Een opbrengstgarantie van de zonnepanelen op hun dak
- Een lening met gunstige voorwaarden

Aanvullend geven we invulling aan o.a. speerpunt 3 uit het coalitieakkoord “Duurzame energie, natuur en klimaat”. In andere gemeenten, in bijvoorbeeld de regio Parkstad en de provincie Noord-Brabant, zijn soortgelijke projecten een succes te noemen en ook de gemeenten Roermond en Venlo zijn gestart met de uitvoering.

Gemeente Roerdalen stimuleert met dit project het gebruik van zonne-energie en draagt hiermee bij aan de doelen van De Regionale Energiestrategie (RES). De doelstelling van de Regionale Energie Strategie (RES) richt zich op 2030 en 2050. Door energie te besparen en energie duurzaam op te wekken, willen we in 2030 minimaal 25% minder CO₂ uitstoten dan in 2015. Dit sluit ook aan op de landelijke doelstellingen van het Klimaatakkoord om in 2030 de CO₂-uitstoot met minimaal 55% te verminderen vergeleken met 1990. Hiernaast is in de RES opgenomen dat in 2030 70% van de geschikte daken belegd dient te zijn met gemiddeld 10 zonnepanelen.

Verder draagt dit project bij aan de maatschappelijke doelstellingen en het verzoek van de raad om maximaal zon op het dak te realiseren. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 2.1 ‘doelstellingen’.

Een onderzoek van de Universiteit Maastricht toont aan dat de inwoners van Roerdalen er baat bij hebben om ontzorgd te worden in het verduurzamen van hun woning. Dit onderschrijven ook de partijen die dicht bij onze inwoners staan, team Maatschappelijke Ontwikkeling en de Coöperatie Duurzaam Roerdalen. Steeds meer inwoners laten zelf al zonnepanelen plaatsen, maar om verschillende redenen blijft een deel van de geschikte daken nog onbenut. Zo zien inwoners soms op tegen de aanschaf vanwege het uitzoekwerk, de administratieve lasten en het onderhoud. Zij maken daarom nu geen keuze tussen de vele commerciële aanbieders. De huidige marktsituatie heeft deze behoefte alleen maar versterkt. Er is op dit moment schaarste in materiaal en personeel waardoor het proces van offerte tot installatie traag kan verlopen, terwijl de huidige situatie rondom de hogere energieprijzen ertoe leidt dat de urgentie en noodzaak om energie op te wekken of te besparen groot is. Tevens hebben we ook te maken met een financiële drempel, vooral nu de inflatie erg hoog is. Niet iedere inwoner is in staat (meer) om zonnepanelen te bekostigen. De gemeente kan hier als betrouwbare partij een meerwaarde bieden.

De kaders (uitgangspunten) voor dit project zijn:

- **Het project voor de gemeente Roerdalen is kostenneutraal**
- **Gedurende de looptijd van het project genieten de deelnemers van een positief resultaat .**

1.1 Wie kan deelnemen aan dit zonnepanelenproject?

De primaire doelgroep bestaat uit de inwoners met beperkte financiële mogelijkheden, maar alle kleinverbruikersaansluitingen kunnen deelnemen aan het project. Naast dus alle particuliere woningeigenaren, zijn dit aan huis gebonden MKB's, VVE's en (sport)verenigingen.

Omdat zonnepanelen zijn verbonden aan een woning in eigendom, leent dit project zich niet voor huurders. De huurdersmarkt voor sociale huurwoningen wordt door de woningvereniging, Wonen Limburg, zelf ingevuld en op dit moment nemen zij daarin ook al veel initiatief. Wel zal individueel met deze organisatie nadere afstemming plaatsvinden.

Met de energiecoöperatie Duurzaam Roerdalen zal worden verkend of er een combinatie gemaakt kan worden met de Subsidieregeling Coöperatieve Energieopwekking (SCE) voor bewoners (woningeigenaren en huurders) die zelf geen geschikt dak hebben voor een zonnepaneleninstallatie. Een eventuele combinatie met de SCE zal behandeld worden als een separaat project en geen onderdeel uitmaken van het project 'Zon op Dak'.

1.2 Voordelen

Voordelen voor deelnemers in Roerdalen:

De deelnemer wordt van het begin tot het einde van het project ontzorgd zodat een belangrijke toegangsdrampel voor de aanschaf van zonnepanelen wordt weggenomen. Deelnemers hoeven namelijk niet zelf een bedrijf te selecteren en service en onderhoud wordt ook voor hen geregeld.

Op de woning van de deelnemer wordt een zonnepaneleninstallatie geplaatst en de deelnemer sluit hiervoor een lening af bij de gemeente. De deelnemer hoeft de installatie niet aan te schaffen met zijn/haar eigen geld, maar betaalt deze installatie in 15 jaar terug aan de gemeente. Het maandelijkse bedrag is opgebouwd uit de aflossing en rente, een bijdrage voor de administratieve kosten, een vergoeding voor service en onderhoud, en mogelijk een opslag voor de afdekking van risico's.

Het voordeel van de deelnemer is dat de kosten van het elektriciteitsverbruik grotendeels wegvallen door de opwek van duurzame zonne-energie. De berekening voor de deelnemer is zodanig gemaakt dat er vanaf de eerste maand een financieel voordeel is. Omdat er geen financiële toets voor het verkrijgen van een lening wordt afgenomen en de lening ook niet BKR-geregistreerd wordt, is dit project met name interessant voor deelnemers met beperkte financiële mogelijkheden.

Voordelen voor het bedrijfsleven in de regio Roerdalen:

Het investeringsvolume van het project is fors en kan een impuls bieden voor de regionale werkgelegenheid. De voorkeur is dat de installatie, het beheer en het onderhoud van de zonnepanelen wordt uitgevoerd door regionale/lokale bedrijven, door als onderaannemer van de service provider (hierna aangeduid als SP) te kunnen opereren. Dit betekent ook een stuk expertise- en kennisontwikkeling voor individuele werknemers in de regio. De SP is de marktpartij die via een Europese aanbestedingsprocedure door de gemeente wordt aangesteld als opdrachtnemer voor dit project.

Verder is het van belang dat dit project een belangrijke "spin-off" realiseert. Ervaringscijfers tonen aan dat elke twee installaties gerealiseerd door dit project één extra installatie oplevert door een andere installatiebedrijf.

Voordelen voor de Gemeente Roerdalen:

De gemeente Roerdalen stimuleert met dit project het gebruik van zonne-energie op de daken van particuliere woningen en faciliteert de deelnemer in het proces van de aankoop. De gemeente zet hierdoor een belangrijke stap in de realisatie van de doelstellingen uit de Regionale Energie Strategie (RES) en het eigen gemeentelijke duurzaamheidsbeleid.

De SP zal een groot gedeelte van de uitvoerings- en administratieve taken voor de gemeente op zich nemen. Dit geldt voor administratieve activiteiten gekoppeld aan het leveren en het onderhouden van de zonnepanelen. De SP is ook verantwoordelijk voor de coördinatie en organisatie van het maandelijks innen van de afbetaling door de deelnemer. Het debiteurenrisico wordt verlegd van de gemeente naar de SP en dit debiteurenrisico is voor de gemeente hierdoor nihil. Bovendien vertellen ervaringscijfers dat ook dit risico voor de SP verwaarloosbaar klein is.

Het uitgangspunt is dat dit project voor de gemeente 'kostenneutraal' is. Dit betekent dat een groot gedeelte van de kosten die gemaakt worden door de gemeente voor de uitvoering van het project via een administratieve toeslag in rekening gebracht worden bij de deelnemer van het project. Deze administratieve toeslag is een vast bedrag en zal uiterlijk direct na gunning van het project aan de SP provider definitief vastgesteld worden. In het hoofdstuk 'Financiën' wordt bovenstaande verder toegelicht.

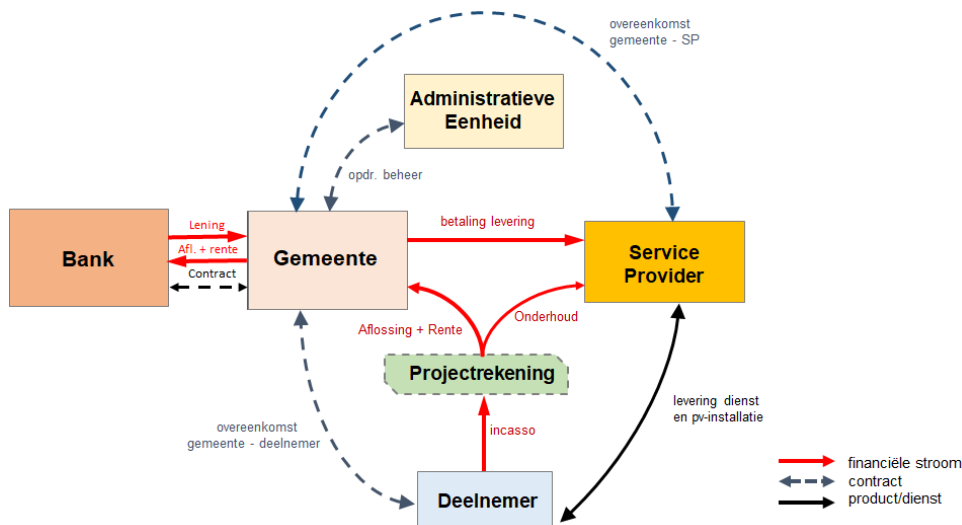
Schema 1: voordelen stakeholders

Processchema:

In het onderstaande processchema zijn betrokken partijen in het project weergegeven. Deze partijen hebben de volgende rollen:

1. De gemeente Roerdalen is de centrale spil binnen dit proces als initiatiefnemer, opdrachtgever en contractpartij (verstrekker van leningen) met deelnemers.
2. De Administratieve Eenheid (AE) beheert de contracten, verricht de facturencontrole en ziet toe op de kwaliteit van de administratieve diensten. De AE is niet alleen een intermediair tussen Gemeente en SP, maar ook een faciliterend en controlerend orgaan in het hele proces. Deze rol zal worden uitbesteed aan een hierin gespecialiseerd extern administratiekantoor. In Q4-2022 verkennen we of deze rol kan worden ingevuld door het Servicecentrum MER.
3. De SP neemt het gehele logistieke (van eerste contact tot en met installatie) en administratieve proces voor zijn rekening, waardoor de gemeente en deelnemer optimaal worden ontzorgd.
4. Deelnemer krijgt zonder eigen investering en inspanning de PV-panelen geïnstalleerd.
5. De bank verstrekt de lening aan de gemeente.

Schema 2: processchema

2. Ambitie

2.1 Doelstellingen

Door kleinschalig op daken energie op te wekken, leveren we een bijdrage aan de RES-doelstelling om in 2030 op 70% van de geschikte daken gemiddeld 10 zonnepanelen te plaatsen. Met kleinschalig bedoelen we installaties met een piekvermogen van maximaal 15kWp (kilowattpiek). Dit zijn ongeveer 35 zonnepanelen.

De ambitie van dit project is om in de uitvoeringsperiode van 2 jaar 14,6 % van de RES doelstelling in te vullen. Dit komt neer op circa 300 daken. Data van Enexis heeft uitgewezen dat 34% van de koopwoningen zonnepanelen op haar dak heeft (zie onderstaande tabel voor berekening percentage, peildatum 1 januari 2022), wat neerkomt op 2.372 (op basis van data van het CBS) woningen met zonnepanelen. Via een onderzoek van Mapgear is daarnaast duidelijk geworden dat 90,8% van de woningen geschikt is voor zonnepanelen en met deze verhouding komt dat neer op 6.334 geschikte koopwoningen. De RES NML heeft als doelstelling dat 70% van de geschikte daken bedekt dienen te zijn met gemiddeld 10 panelen. Voor Roerdalen komt dat neer op 4.434 woningen die in 2030 bedekt dienen te zijn met gemiddeld 10 panelen, en om dit te behalen moeten we nog 2.061 koopwoningen bedekken.

Met het project willen we 300 daken beleggen met gemiddeld 10 panelen, waardoor we 14,6% van de opgave invullen. Op basis van ervaringscijfers van soortgelijke projecten, is dit een realistisch aantal. 300 daken betekent daarnaast ook een CO2-reductie van bijna 483 ton.

Verder levert dit project een belangrijke maatschappelijke bijdrage die niet zo eenduidig te kwantificeren is als de bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstellingen.

Hierbij kunnen we o.a. denken aan:

- Dat de gemeenschap gezamenlijk met de gemeente een bijdrage levert in het duurzaam opwekken van energie;
- het project draagt bij in de ondersteuning van burgers die zelf moeilijk tot geen afweging kunnen maken in de zoektocht naar zonnepanelen;
- Het project levert een positief financieel resultaat vanaf dag 1 voor de deelnemers waardoor de druk op kosten van levensonderhoud minder wordt.
- Het stimuleert de bewustwording van deelnemers om gezamenlijk met de gemeente na te denken over het treffen van overige energetische maatregelen aan de woning.

Tabel 1: overzicht aantal kleinverbruik aansluitingen per kern binnen de gemeente Roerdalen

CBS Buurt	Aantal aansluitingen in CBS-buurt	Aantal aansluitingen met opwekinstallatie. Status 01-01-2022	Opgesteld vermogen (kWp) Status 01-01-2022	% met opwekinstallaties tov totaal aantal aansluitingen
Montfort	1.330	472	2.457	35%
Buitengebied Montfort	160	38	529	24%
Sint Odiliënberg	1.349	487	2.215	36%
Lerop	27	16	100	59%
Reutje	80	35	185	44%
Buitengebied Sint Odiliënberg	191	79	604	41%
Melick	1.660	561	2.473	34%
Posterholt	1.701	626	2.696	37%
Borg	54	15	88	28%
Buitengebied Posterholt	287	20	164	7%
Herkenbosch	1.847	662	2.672	36%
Reeuwoude	108	22	135	20%
Buitengebied Herkenbosch	85	14	172	16%
Vlodrop	954	320	1.281	34%
Etsberg	57	16	69	28%
Buitengebied Vlodrop	101	23	245	23%
	196	39	257	20%
Totaal	10.187	3.445	16.342	34%

2.2 Kostenvoordeel deelnemer

We willen er voor zorgen dat deelnemers een financieel voordeel gaan krijgen, vooral de inwoners die door hun beperkte financiële mogelijkheden niet kunnen investeren in hun woning. Door de lage rente die de deelnemer betaalt en door de aflossingstermijn van 15 jaar, is er vanaf het eerste jaar een positief financieel resultaat voor de deelnemer. De inkomsten van de opgewekte zonne-energie zijn namelijk hoger dan de kosten die de deelnemer betaalt. Na de aflossingsperiode geniet de woningeigenaar vervolgens nog gemiddeld 10 (gemiddelde levensuur van 25 jaar) jaar van de kosteloze opgewekte energie/elektriciteit via de zonnepanelen op zijn/haar dak.

Schema 3: netto opbrengst deelnemer (gemiddeld huishouden, indicatief en prognose april 2022)

Investering en Aflossing per huishouden

Uitgangspunten voor de berekening:

- Gemiddeld elektraverbruik huishouden: 3.500 kWh / jaar
- Ligging dak t.o.v. de zon: zuid – west
- Dakhelling: 45 graden
- kWh-prijs: €0,35

⇒ **Benodigd aantal panelen: 10**

- Opbrengst	€ 1,197
- Aflossing, rente, onderhoud	€ 532
- Saldo	€ 665

- Na maximaal 15 jaren is de lening volledig afgelost. Omdat de technische levensduur van de PV-installatie 25 jaren is, heeft de deelnemer na de contractperiode nog 10 jaren lang een voordeel van €1,400 per jaar (excl. Effect afbouw salderingsregeling).
- In dit voorbeeld zijn de gemiddelde investeringskosten voor de aanpassing van de meterkast inbegrepen.

In bovenstaand voorbeeld is géén rekening gehouden met de aangekondigde veranderingen in de salderingsregeling van de Rijksoverheid. Een schaduwberekening (zie bijlage Tarievenblad) met de afbouw van de salderingsregeling is wel gemaakt en toont nog steeds een jaarlijks positief resultaat voor de deelnemer.

Op dit moment zijn de rentetarieven, energieprijzen en marktprijzen van zonnepaneleninstallaties, mede door de oorlog in de Oekraïne, erg volatiel. Hierdoor is het moeilijk om een nauwkeurige berekening te maken van het financieel voordeel van de deelnemer. In de bijlage scenarioberekeningen hebben we de spreiding van het financieel voordeel in kaart gebracht door de volgende scenario's door te rekenen:

- Realistisch scenario
- Positief scenario
- Negatief scenario (worst case scenario)

2.3 Circulariteit

Een ander belangrijk aandachtspunt binnen dit project is de circulariteit van zonnepanelen. Met dit project wil de gemeente ook haar bijdrage leveren op het gebied van circulariteit. De industrie richt zich bij de productie van zonnepanelen vooral op efficiëntie, omdat er nog geen (financiële) stimulans is om ze circulair te maken. Circulariteit is daarom nog geen primair aandachtsveld en we willen met dit project een bijdrage leveren om de markt hiervoor te stimuleren. We onderzoeken of er ten tijde van het 'live' gaan van het project in de markt circulaire panelen beschikbaar zijn, die we optioneel als alternatief kunnen aanbieden. Omdat circulaire panelen erg duur zullen zijn, zal de aanschaf hiervan niet leiden tot een positieve 'business case' voor de deelnemer. Een circulair paneel zal daarom alleen aangeschaft worden door een beperkte groep inwoners die bereid is hier een voortrekkersrol in te nemen en hiervoor extra te willen betalen.

3. Financiën

3.1 Algemeen

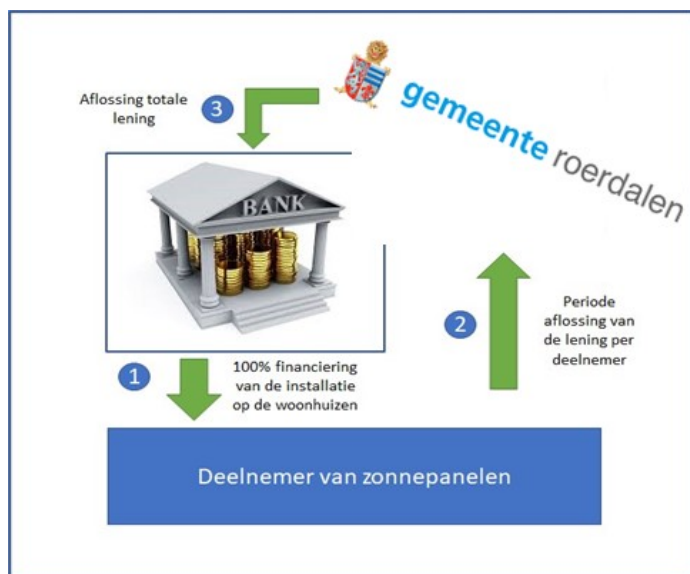
De projectdoelstelling is om 300 woningen te voorzien van gemiddeld 10 zonnepanelen. De aanschafkosten voor 300 installaties is circa €1.480.000,-. Dit volume is gebaseerd op de volgende aannames:

- 300 woningen;
- gemiddeld aantal panelen is 10 met een capaciteit per paneel van 400Wp. Een installatie van 10 panelen van 400Wp dekt het gemiddeld energieverbruik van 3.500 kWh per jaar af;
- een prijs per Wp van €1.23 (excl. btw) incl. de benodigde aanpassingen in de meterkast.
- dat bij 50% van de woningen de meterkast moet worden aangepast voor een gemiddelde prijs van €550,- (incl. btw) per meterkast.

De benodigde investering wordt, voor zover nodig, door een externe kredietverstrekker aan het project ter beschikking gesteld. Hiermee worden de facturen aan de SP betaald. Middels de maandelijkse/jaarlijkse aflossingen van de deelnemer, vloeit dit bedrag uiteindelijk via het project terug naar de kredietverstrekker. De looptijd is 15 jaar.

Het onderstaand schema 4 geeft de financieringsstroom schematisch weer. Zoals aangegeven zal het kapitaal (inclusief rente) geheel terugstromen naar de externe kredietverstrekker die de lening heeft verstrekt.

Schema 4: financieringsstroom zonnepanelenproject gemeente Roerdalen

Voordat de uitvoeringsfase start, zullen we gezamenlijk met financiën vaststellen of, hoe en in welke mate we voor dit project gebruik zullen maken van een externe financiering. We lichten dit als volgt toe:

- Afhankelijk van meerdere factoren, gaan we vaststellen of we het totale projectvolume of een gedeelte hiervan extern willen en/of kunnen financieren.
- Afhankelijk van het rentepercentage na gunning en de volatiliteit hiervan, zullen we bepalen of we het benodigde financieringsvolume al dan niet in tranches zullen aantrekken.

Gezien de geopolitieke ontwikkelingen zijn de rentestanden erg aan veranderingen onderhevig. De huidige inschatting is dat de rente op het moment van start van het project circa 4,0% (excl. risicotoeslag 0,25%) zal zijn.

In een raadsvoorstel wordt er, voor zover nodig, een krediet aangevraagd voor maximaal 300 installaties. De maximale uitvoeringstermijn bedraagt twee jaar. Op basis van een kort geding (dat naar aanleiding van het project in Limburg door een installateur is aangespannen) is aan de rechter voorgelegd of een overheid een dergelijk project mag financieren. De rechter heeft hierover de volgende uitspraak gedaan:

“Als de gemeente dit duurzaamheidsinitiatief tot de publieke taak rekent is er FIDO-technisch geen probleem. Er moet hier wel een College/Raadsbesluit aan ten grondslag liggen. De structuur van dit project is immers geen bankieren. Onder bankieren wordt verstaan geld lenen en uitzetten tegen een hogere rente en dat is in dit geval niet de reden van het aantrekken van een lening.

Artikel 1.20 van de wet op het financieel toezicht (Wft) is van toepassing. Een gemeentelijke verordening is hiervoor derhalve noodzakelijk. De wetgever heeft dit op nationaal niveau geregeld. Dit betekent dan na het College/Raadsbesluit een verordening dient te worden opgesteld.”

3.2 Financieel risico gemeente

Het financieel risico voor de gemeente is beperkt. Kosten worden immers pas gemaakt op het moment dat er nieuwe leningen worden verstrekt en het debiteurenrisico wordt verlegd naar de SP. Ondanks het beperkte risico voor de gemeente, overwegen we een nader te bepalen risico-opslag in rekening te brengen bij de deelnemer ter (gedeeltelijke) compensatie in het geval de SP failliet gaat. De kosten bij een eventueel faillissement zijn nu nog niet in beeld omdat dit erg afhankelijk zal zijn van de fase en onder welke omstandigheden van het project de SP failliet gaat. Het vaststellen van een risico-opslag en de hoogte hiervan zullen worden bepaald om en nabij gunning van het project aan de SP.

3.3 Rentepercentage deelnemer

Het rentepercentage dat door de gemeente bij de deelnemer in rekening wordt gebracht, is dezelfde rente die de gemeente betaalt of zou betalen bij het aantrekken van een externe financiering. Het definitieve rentepercentage voor de deelnemer wordt vastgesteld na de gunning aan een marktpartij (SP). De planning is dat dit medio 2023 wordt vastgesteld. Omdat de rentepercentages in de huidige markt erg volatiel zijn, kunnen we in deze fase slechts een inschatting hiervoor maken. Wij hebben de rente ingeschat op 4.0%.

In juni 2022 heeft het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening het beleidsprogramma ‘versnelling verduurzaming gebouwde omgeving’ gepubliceerd. In programmalijn 2 ‘Individuele aanpak woningen’ wordt de bedoeling aangekondigd om woningeigenaren zonder leenruimte en woningeigenaren met een laag inkomen met ingang van 1 oktober 2022 een financiering via het Warmtefonds aan te bieden tegen een rente van 0%. Bij het opstellen van dit plan zijn er nog onvoldoende details bekend om te onderzoeken of deze financiering ook ingezet kan worden voor dit zonnepanelenproject. Het programma is een voorstel van de regering dat door de minister is aangeboden aan de Tweede Kamer. Er is echter ook nog veel onduidelijk over de regeling. We zullen deze regeling blijven volgen en toetsen of deze regeling ingezet kan worden.

3.4 Interne kosten gemeente

Het project brengt ook diverse (interne) werkzaamheden voor de gemeente teweeg. De hieraan gekoppelde (project)kosten worden deels in rekening gebracht bij de deelnemers middels een administratieve opslag. Deze opslag is indicatief vastgesteld op € 560,- per installatie. Dit maakt het project voor de gemeente kostenneutraal. Het gaat met name om de kosten voor projectbegeleiding, enkele uren gerelateerd aan communicatie, de kosten gerelateerd aan het controleren van contracten van deelnemers en de facturatie van installaties. De kosten die we tijdens de voorbereidingsfase van het project in kaart hebben gebracht, zijn nog indicatief en zullen de komende periode in samenwerking met de betrokken interne afdelingen verder uitgewerkt worden.

De indicatieve projectkosten gedurende de uitvoeringsfase (2 jaar) en de exploitatiefase (15 jaar) bedragen circa €240.000. Een gedeelte (€65.000) zijn gelabeld als kosten gerelateerd aan de werkzaamheden die vallen onder het standaard takenpakket van de medewerker en als zodanig al zijn begroot. Er resteert dan een bedrag van €175.000 die gedekt worden door een administratieve bijdrage die bij de deelnemer in rekening wordt gebracht. Bij 300 deelnemers komt dit neer op een bedrag van circa €575 per deelnemer.

3.5 Het te verwachten financieringsvolume

Op grond van de ambitie is het financieringsvolume bepaald. Het betreft een inschatting omdat nog niet bekend is:

- wat het definitieve aantal deelnemers is. De exacte deelname kan immers pas bepaald worden nadat de aanbesteding afgerond is en gestart wordt met de werving van deelnemers. In de berekening is uitgegaan van 300 deelnemers;
- wat de aanschafkosten van een installatie zijn. De exacte tarieven en condities zullen pas na de aanbesteding bekend zijn. Het ijkpunt van de gehanteerde investeringsbedragen zijn de bedragen die gehanteerd zijn bij de gemeente Venlo en Roermond. De gemeente Venlo en Roermond hebben de aanbesteding van deze projecten afgerond in het tweede kwartaal van 2022;
- wat de kosten van een eventueel administratiekantoor (extern kantoor of Servicecentrum MER) en de hieraan gerelateerde doorbelasting aan de deelnemers worden. Deze zijn pas bekend op het moment dat we als gemeente Roerdalen hebben vastgesteld welke administratieve werkzaamheden er uitbesteed (al dan niet intern) worden en wat de hieraan gerelateerde kosten zijn. In de berekening is rekening gehouden met een bedrag van €175 per contract. Dit is gebaseerd op een recente aanbesteding voor deze diensten door de gemeente Roermond.

We hebben de volgende inschatting van het financieringsvolume gemaakt:

De kosten voor de aanschaf van een zonnepaneleninstallatie bedragen circa € 4.700 incl. btw. (10 panelen van 400 wattpiek met een gemiddelde wattpiekprijs van €1,175). In totaal is dit € 1.410.000 voor 300 daken (deelnemers). Ervaringscijfers van vergelijkbare projecten tonen aan dat bij circa 50% van de deelnemers de bestaande meterkast moet worden vervangen omdat deze niet meer voldoet aan de technische eisen voor een PV-installatie. De kosten hiervoor bedragen gemiddeld €450 excl. BTW per installatie. Om te voorkomen dat deze kosten een belemmering vormen voor deelname, is het voorstel om deze kosten mee te financieren. Dit vraagt een aanvullende kostenpost van $150 \times €450 = €67.500$. In het kredietbedrag wordt ook een opslag opgenomen voor de dekking van de kosten voor de administratieve bijdrage die ingeschat is op €175 per deelnemer ($300 \times €175 = €52.500$) administratieve lasten van € 290 per eenheid ($300 \times € 290 = € 87.000$). De kosten voor het geschikt maken van een dak, als zich dat zou voordoen, kunnen niet worden meegefinancierd en zijn voor rekening van de deelnemer.

Het maximale te financieren bedrag is:

- Kosten aanschaf installaties en montage	€ 1.410.000
- Kosten meterkast	€ 67.500
- Kosten administratie eenheid (AE)	€ 52.500
- <i>Totaal en maximaal financieringsbehoefte</i>	<u>€ 1.530.000</u>

Op zonnepanelen wordt op dit moment nog een btw-tarief van 21 procent geheven. Particulieren met zonnepanelen op hun huis die stroom leveren aan energiebedrijven worden gezien als een kleine ondernemer. Daardoor kunnen ze de BTW terugvragen aan de Belastingdienst. In 2023 wordt er op zonnepanelen voor particulieren naar alle waarschijnlijkheid geen BTW meer geheven. Het kabinet wil van de heffing af omdat deze zorgt voor administratieve lasten voor particulieren en de Belastingdienst. In de berekening van het financieringsvolume gaan we ervan uit dat het nultarief vanaf 1 januari 2023 wordt ingevoerd.

Het totaal benodigde krediet voor dit project bedraagt dan maximaal € 1.530.000.

4. Projectorganisatie

4.1 Projectgroep en Stuurgroep

Bij de inrichting van de projectorganisatie maken we een onderscheid in de voorbereidingsfase (incl. contractfase) en de uitvoeringsfase. In de volgende paragraaf lichten we meer toe over deze fases.

In de voorbereidingsfase zal de projectgroep verantwoording afleggen aan de programmamanager en wordt de wethouder op de hoogte gebracht via het portefeuillehouderoverleg. Gedurende de uitvoeringsfase zal er naast de ambtelijke projectgroep ook een stuurgroep geformeerd worden (zie onderstaand figuur).

Schema 5: opbouw projectgroep

4.2 Planning en betrokkenheid van de projectgroep

In onderstaand schema lichten we de fases en daarbij horende verantwoordelijkheden van de projectgroep nader toe.

Schema 6: Verantwoordelijkheden projectgroep

Betrokkenheid Projectgroep + planning	
1. Voorbereidingsfase	Ambtelijke voorbereiding van het project: <ul style="list-style-type: none"> - Aansturing van het project - Burgerpeiling - Onderzoek naar kredietverstrekking - Informeren van Management / College en Gemeenteraad - Strategische communicatie - Afstemming met legal / administratie / fiscaal - Afstemming met Raadswerkgroep - Marktverkenning - Opstellen projectplan, directie en raadsvoorstel - Interne besluitvorming (management, college, raad) - Voorbereidingen aanbesteding
2. Contractfase	<ul style="list-style-type: none"> - Aanbestedingsfase - Voorlopige gunning - Concretiseringsfase - Definitieve gunning
3. Uitvoeringsfase	<ul style="list-style-type: none"> - Proces voorbereiding en KPI-bepaling - Definitief bepalen van tarieven en risicopercenages - Definitief vaststellen contracten gemeente - deelnemer - Begeleiden uitvoering - KPI-monitoring - Ondersteuning communicatie
4. Exploitatiefase	<ul style="list-style-type: none"> - KPI – monitoring - Procesbewaking - Begeleiding incasso traject en mutaties

Het project is onderverdeeld in de volgende fases:

1. Voorbereidingsfase. Deze fase loopt van week 18 t/m week 44 in 2022.
2. Contractfase. Deze fase start na de ontvangst van een positief Raadsbesluit. Deze fase loopt van januari 2023 tot en met juni 2023. Tijdens deze fase wordt de aanbesteding aan een SP vormgegeven. Enkele mijlpalen gedurende deze fase zijn:
 - a. Voorbereiding aanbesteding (december 2022 – januari 2023)
 - b. Publicatie aanbestedingstukken (januari 2023)
 - c. Definitieve gunning aan SP (juni 2023)
 Parallel aan deze fase worden ook de volgende werkzaamheden uitgevoerd en tarieven vastgesteld:
 - d. Definitief in kaart brengen en vaststellen wat het project vraagt aan interne capaciteit van de organisatie (november/december 2022)
 - e. Direct na de gunning, stellen we de volgende tarieven vast:
 - i. Wp-prijzen
 - ii. Administratieve bijdrage deelnemer
 - iii. Eventueel risico-opslag
 - iv. Rente voor deelnemer

3. Uitvoeringsfase. Deze fase loopt van juni 2023 – juli 2025. In het begin van deze fase worden de processen met de SP ingeregeld. Na het inregelen van de processen kunnen de eerste installaties geplaatst worden.
4. Exploitatiefase. Dit is de fase die start nadat een installatie in bedrijf is genomen en loopt 15 jaar. Gedurende deze periode genieten de deelnemers van het leveren van service en benodigd onderhoud. Ook de termijn van de terugbetaling van de lening loopt hier parallel aan. Deze fase loopt van september 2023 (eerste installatie) tot en met september 2040 (15 jaar na in bedrijfstelling laatste installatie)

4.3 Capaciteitsbezetting organisatie

De impact per tijdseenheid op de bezetting van de verschillende functies binnen de organisatie is in onderstaand schema aangegeven. Gedurende de uitvoeringsfase zal mogelijk een gedeelte van de administratieve werkzaamheden worden uitbesteed aan een externe administratiekantoor. Het hoe en waarom wordt in hoofdstuk 7 toegelicht. In onderstaand schema staan deze werkzaamheden als een bedrag per contract aangegeven.

Schema 7: Bezetting afdelingen per fase

	Aanbestedingsfase				
	Vorbereidingsfase van week 18 t/m 44 incl. voorbereiding aanbesteding	Aanbestedingsfase vanaf publicatie Tenderen tot voorlopige gunning (16 wkn)	Aanbestedingsfase vanaf voorlopige gunning tot concreterisingsfase (3 wkn)	Uitvoeringsfase: 2 jr	Exploitatiefase: 15 jr
Communicatie / dorpscontactpersoon	2 uur / week	nul	10 uur / week	4 uur / week	nul
Project begeleiding	22 uur / week	2 uur / week	16 uur / week	4 uur / week	2 uur / maand
Financiën en administratie	4 uur / week	nul	4 uur / week	8 uur / maand	6 uur / maand
Juridische zaken / Business control	2 uur / week	nul	4 uur / week	nul	nul
Inkoop	2 uur / week	3 uur / week	4 uur / week	nul	nul
Administratieve eenheid	nul	nul	nul	€175 / contract	nul

5. Inkoop

De gemeente Roerdalen werkt voor de inkoop samen met Inkoopcentrum Zuid. Voorafgaand aan de aanbesteding zal met inkoop de aanbestedingsmethodiek worden vastgelegd.

In de voorbereidingsfase zullen we een marktverkenning uitvoeren. Doel van deze marktverkenning is onder meer vaststellen wat de markt kan bieden, of er voldoende aanbieders zijn, en of de gestelde specificaties haalbaar zijn.

Verder toetsen we de oplossingsrichtingen en ideeën bij marktpartijen in een fase waarin deze informatie nog gebruikt kan worden bij het opstellen van de specificaties. Het beoogt de kwaliteiten, kennis en ervaring van marktpartijen te benutten voor de verdere uitwerking van de aanbesteding. Een marktverkenning vindt plaats voorafgaand aan een aanbestedingsprocedure en is wederzijds vrijblijvend, met volledige openbaarheid en zonder verplichtingen. Ook zullen we tijdens deze marktverkenning het thema circulariteit verkennen en stemmen we met inkoop af in welke mate circulariteit kan worden meegewogen in de selectie van een externe partij.

6. Communicatie

Samen met Team Communicatie ontwikkelen we een communicatieaanpak voor dit project. Daarin staat onder andere een uitwerking van de communicatiedoelen, -doelgroepen, -strategie, -middelen en -planning.

Samen Doen, Samen Duurzaam

We communiceren in elk geval onder de vlag van 'Samen Doen, Samen Duurzaam' over het project. Via deze campagne inspireren we inwoners en ondernemers om duurzame keuzes te maken. We zetten campagnemiddelen in die specifiek voor de campagne Samen Doen, Samen Duurzaam zijn en worden ontwikkeld. Daarnaast gebruiken we de reguliere communicatiemiddelen van de gemeente. Om zoveel mogelijk doelgroepen te bereiken, zetten we een mix in van digitale, schriftelijke en persoonlijke communicatie. Heldere taal en Samen Doen zijn belangrijke uitgangspunten.

Communicatiemomenten

Hieronder staat een aantal belangrijke communicatiemomenten voor het project. Daarnaast communiceren we ook op andere momenten over het project als de actualiteit daarom vraagt.

1. Besluit college van B&W
2. Besluit gemeenteraad
3. Enige tijd voor de start van het project (vooraankondiging)
4. Start van het project
5. Tijdens looptijd van het project

Aandachtspunten

In de communicatiestrategie nemen we in elk geval de volgende aandachtspunten mee:

- Vaststellen/prioriteren van de communicatiedoelgroepen: de groep mensen die te maken heeft/krijgt met energiearmoede groeit snel. Deze doelgroep vraagt om een specifieke benadering. We bekijken of we deze groep prioriteit willen en kunnen geven in de communicatie.
- Samenwerking met de SP: we trekken nauw op met de SP op het gebied van communicatie, zodat onze aanpak op elkaar aansluit. We maken duidelijke afspraken over taken en verantwoordelijkheden.
- Samenwerking met duurzame bewonersinitiatieven in onze gemeente: hoewel deze initiatieven verantwoordelijk zijn voor hun eigen communicatie, bekijken we steeds hoe we elkaars communicatie kunnen versterken.
- Samenwerking met andere afdelingen en initiatieven van de gemeente op het gebied van duurzaamheid. Denk aan de energiecoaches en de medewerkers van het Sociaal Team.

Binnen de capaciteit van team Communicatie is een beperkt aantal uren per week beschikbaar voor het onderwerp duurzaamheid. Als er meer capaciteit nodig is dan team Communicatie kan bieden, wordt in overleg extra communicatiecapaciteit ingehuurd. Hiervoor zal projectbudget beschikbaar gemaakt worden.

7. Administratieve Eenheid

Ondanks het feit dat de SP de gemeente administratief optimaal ontlast, blijft er een aantal activiteiten over die niet door de SP kunnen worden uitgevoerd en onder de verantwoordelijkheid van de gemeente vallen. De ervaring bij andere projecten leert ons dat de gemeentelijke organisatie qua capaciteit niet voldoende is uitgerust om deze activiteiten uit te voeren. Deze activiteiten worden veelal uitbesteed aan een extern administratiekantoor. Gedurende H2-2022 zullen we met Servicecentrum-MER nader verkennen of deze activiteiten ook door hen kunnen worden uitgevoerd. De hieraan gerelateerde kosten worden via een opslag bij de deelnemers in rekening gebracht. Het aantal handelingen per overeenkomst voor de gemeente is dus beperkt doordat het grootste deel van de werkzaamheden bij de SP en de administratieve eenheid worden onder gebracht.

De taken van de administratieve eenheid liggen met name op het gebied van de administratie en de archivering van de overeenkomsten met de deelnemers. In de figuur in hoofdstuk 1 en in het processchema zijn de mogelijke taken van de administratieve eenheid weergegeven. In afstemming met het projectteam wordt nog geadviseerd welke werkzaamheden uiteindelijk worden uitbesteed aan de administratieve eenheid en welke werkzaamheden de gemeente zelf kan uitvoeren. Indien de werkzaamheden die de administratieve eenheid uitvoert onder de definitie 'overheidsopdracht' vallen, zullen deze aanbesteed worden.

Voor de gemeente resteren in ieder geval de volgende taken in het project:

- Opzet en voorbereiding van het project
- Start van de communicatie en beantwoorden eerste vragen
- Ondertekening van de overeenkomsten met de deelnemers
- Archivering van de overeenkomsten in het gemeentelijke zaaksysteem
- Betaling van de facturen aan de SP
- Evaluatie en rapportage naar de Raad
- Bemiddeling bij klachten
- BTW-aangifte (voor zover vanaf 2023 nog van toepassing)
- Periodiek controle van de verantwoording door de administratieve eenheid.

Ondanks de uitbesteding aan een extern administratieve eenheid en de SP, blijft er een beperkt aantal administratieve activiteiten die niet kunnen worden uitbesteed en door de gemeente zelf moeten worden uitgevoerd. Tijdens de uitvoeringsperiode (eerste 2 jaar) betreft dit onder ander het ondertekenen en archiveren van de overeenkomsten en het betalen van de facturen. Ervan uitgaande dat dit circa 0,5 uur tijd per overeenkomst zal vergen, is dit circa 150 uur in een periode van circa 18 maanden. Oftewel circa 8,5 uur per maand. We stemmen nog samen met financiën af op welke wijze deze activiteiten worden uitgevoerd.

8. Risico's

Hoewel het project voor de gemeente kostenneutraal is, heeft het een relatief forse financiële omvang en is een zorgvuldige afweging van eventuele risico's gewenst. Een uitgebreide inventarisatie van de risico's zullen worden beschreven in een separaat risicodocument welke als bijlage aan dit projectplan wordt toegevoegd.

9. Processchema

In de bijlage 'processchema' worden de activiteiten en de correlatie tussen deze activiteiten tussen de volgende partijen schematisch weergegeven:

- Deelnemer
- SP
- Gemeente
- Administratieve eenheid

Het betreft de activiteiten van de intakefase tot en met de installatiefase.

10. Bijlagen

- Processchema
- Risicobeheersing
- Q&A
- Tarievenblad
- Financiële scenario's